

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 36769
Nom: Regulació mercantil de l'activitat empresarial
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 7,5
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1933 - Doble Grau en Dret i Economia	Facultat d'Economia	3	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1933 - Doble Grau en Dret i Economia	Asignaturas de tercer curso	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

O FLYNN BRIGHT ANDREW JOHN

RESUM

1) Situació de l'assignatura en el pla d'estudis, altres assignatures amb les quals es vincula, continuïtat amb altres assignatures

1. Regulació mercantil de l'activitat empresarial és una assignatura obligatòria i de caràcter semestral que s'imparteix en el tercer curs del doble Grau de Dret-Economia. La seua càrrega lectiva és de 7,5 crèdits ECTS (187,5 hores).

2. D'acord amb els descriptors en el Pla d'Estudis del doble Grau de Dret-Economia de la Universitat de València l'assignatura Regulació mercantil de l'activitat empresarial s'ha d'ocupar de les següents matèries:

"L'estudi de l'empresari. L'empresari individual. Dret de societats. Dret de la competència. Propietat Industrial. Dret Concursal"

El pla d'estudi general conté en matèria de Dret mercantil altres tres assignatures obligatòries:

Banca, Borsa i Segurs

Dret de la Competència

Contractació mercantil

2) Breu descripció de la matèria, tipus de continguts i aplicacions possibles.

L'assignatura Regulació mercantil de l'activitat empresarial s'estructura en un tema introductor i en quatre parts.

En el tema introductor (a) se situa històrica i conceptualment aquesta disciplina jurídica i branca de l'ordenament jurídic, (b) s'enquadra la matèria constitucionalment en el reconeixement de la llibertat d'empresa com un dret dels ciutadans i de la iniciativa econòmica pública en el marc del sistema constitucionalitzat d'economia social de mercat, i (c) s'afronta l'estudi de les seues fonts normatives.

La primera part s'ocupa de les nocions d'empresari i empresa, de les classes, formes o tipus d'empresari, i del seu estatut jurídic, amb una especial incidència en la representació mercantil (factors, gerents, apoderats, etc.), en l'obligació de comptabilitat i en el Dret Registral mercantil (Registre Mercantil).

La segona part afronta l'estudi de dos aspectes de l'activitat econòmica de l'empresari per mitjà de l'empresa.

D'una banda, sobre la base d'una constitució econòmica (Tractats Comunitaris, Constitució espanyola de 1978 i Estatuts de les Comunitats Autònomes) en la qual es constitucionalitza, com hem dit, un sistema d'economia social de mercat, s'estudia el Dret de la Competència (Defensa de la Competència i Competència Deslleial), com a marc jurídic-econòmic en el qual els empresaris i les seues empreses duen a terme la seua activitat de producció i/o distribució de béns o serveis per al mercat.

D'altra banda, s'afronta l'estudi de les institucions jurídic mercantils que permeten la individualització dels empresaris (nom comercial) i dels productes o serveis produïts i distribuïts pels empresaris en el mercat (marques, denominacions d'origen), així com les institucions que protegeixen l'activitat inventiva i creativa "industrial" (patents, models d'utilitat, disseny industrial, etc.).

La tercera part de Dret Mercantil I se centra en el Dret de societats, i especialment de les societats de capital (SA i SRL) com les formes jurídiques que amb major freqüència adopta l'empresari en la realitat econòmica actual, sense descurar les referències necessàries a una altra formes jurídiques d'empresa (empresari) com poden ser les típiques de l'anomenada economia social (v.gr., les cooperatives) o l'empresa pública.

Finalment, la quarta part aborda l'examen de les solucions jurídiques a les crisis econòmiques de les empreses, especialment el Dret concursal.

ions jurídiques a les crisis econòmiques de les empreses, especialment el Dret concursal.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. FORMACIÓ HISTÒRICA DEL DRET MERCANTIL. CONCEPTE I FONTS. CONSTITUCIÓ ECONÒMICA

1. El Dret Mercantil com a categoria històrica. Concepte i contingut actual.
2. Constitució econòmica. Unió Europea.
3. Fonts del Dret Mercantil.
4. La jurisdicció especialitzada. Els jutjats mercantils.

2. L'EMPRESARI MERCANTIL I L'EMPRESA. ESTATUT JURÍDIC DE L'EMPRESARI MERCANTIL

1. Concepte i classes d'empresari. Les notes característiques. El concepte de comerciant (empresari mercantil persona física) al Codi de comerç. Valoració crítica.
2. Estatut jurídic de l'empresari mercantil.
  - 2.1. Comptabilitat.
  - 2.2. Registre mercantil.
  - 2.3. Col·laboradors dependents i independents de l'empresari.
  - 2.4. Responsabilitat civil de l'empresari.
  - 2.5. Responsabilitat social de l'empresa (RSE).
3. Concepte d'empresa i aspectes jurídics de la seua organització.

3. DRET DE LA COMPETÈNCIA I DELS BÉNS INMATERIALS

1. La regulació del mercat: el dret de defensa de la competència i de la competència deslleial.
2. Fonts i sistemes de protecció dels drets de propietat industrial.
3. La protecció de les invencions. Les patents i els models d'utilitat.
4. La protecció del disseny industrial.
5. El secret empresarial.
6. Els signes distintius. Funció i classes.
7. Les marques.
  - 7.1. Nocions generals
  - 7.2. Prohibicions i causes de nul·litat
8. El nom comercial.
9. Accions i normes processals en defensa dels signes distintius.
10. Denominacions d'origen i noms de domini en internet.

4. DRET DE SOCIETATS. SOCIETATS MERCANTILS. TEORIA GENERAL. SOCIETATS PERSONALISTES.

1. El Dret de societats. Evolució històrica.
2. Concepte de societat.
3. Contracte de societat.
4. Tipologia de les societats mercantils: societat col·lectiva, societat comanditària simple, societat anònima, societat de responsabilitat limitada i societat comanditària per accions.
5. Societat i figures afins: comunitat de béns i comptes en participació.
6. Societats civils i societats mercantils.
7. Requisits de la constitució de les societats mercantils.
8. La personalitat jurídica de les societats. Significat i límits.
9. Règim jurídic de la societat col·lectiva i de la societat comanditària simple.

5. LES SOCIETATS DE CAPITAL (I). CONCEPTE. CONSTITUCIÓ. CAPITAL SOCIAL I PATRIMONI.

1. La constitució o fundació de la societat anònima i de la societat de responsabilitat limitada. La societat unipersonal. Procediments de constitució. Escriptura i estatuts socials. Denominació social, domicili i nacionalitat.
2. La nul·litat de la societat anònima i de la societat de responsabilitat limitada.
3. Règim de la societat en formació i de la societat irregular.
4. Capital social i patrimoni. Concepte i funcions del capital social. Distinció entre patrimoni, fons propis i capital social. Principis rectors del capital social. Reserves.
5. Les aportacions socials en la societat anònima i en la societat de responsabilitat limitada. Les prestacions accessòries.

6. LES SOCIETATS DE CAPITAL (II). LES ACCIONS I LES PARTICIPACIONS SOCIALS. DRETS DELS SOCIS

1. L'acció i la participació social com a part del capital social: valor nominal, valor comptable, valor real i valor d'emissió.
2. Les accions i les participacions socials com a conjunt de drets. Classes d'accions.
3. Representació de les accions: títols i anotacions en compte.
4. La transmissió de les accions. Restriccions a la lliure transmissibilitat.
5. Les participacions socials: configuració legal.
6. Transmissió de les participacions socials.
7. Règim dels negocis sobre les accions i les participacions socials pròpies. L'autocartera.
8. Copropietat i drets reals sobre les accions i les participacions socials.

1. Concepte d'òrgan social i sistema d'òrgans a les societats de capital.
2. La junta general.

7. LES SOCIETATS DE CAPITAL (III). ÒRGANS DE LES SOCIETATS DE CAPITAL. LA JUNTA GENERAL

1. Concepte d'òrgan social i sistema d'òrgans a les societats de capital.
- 2.1. Concepte, classes i competències.
- 2.2. Requisits de convocatòria, constitució i celebració.
- 2.3. L'acta.
- 2.4. Certificacions i elevació a públic dels acords socials.
- 2.5. La impugnació dels acords socials.
- 2.6. La submissió a arbitratge de les divergències o litigis entre socis.

8. LES SOCIETATS DE CAPITAL (IV). L'ÒRGAN D'ADMINISTRACIÓ

1. Concepte i competències.
2. Estructura.
3. Àmbit de representació.
4. Nomenament i cessament.
5. Retribució.
6. Deures.
7. Responsabilitat. Acció social i acció individual de responsabilitat.
8. Règim jurídic del consell d'administració. La delegació de facultats: comissions executives i consellers delegats.

9. LES SOCIETATS DE CAPITAL (V). COMPTES ANUALS. MODIFICACIÓ DESTATUTS.

1. Els comptes anuals.
2. Modificació d'estatuts.
  - 2.1. Règim general.
  - 2.2. L'augment de capital.
  - 2.3. La reducció de capital.
  - 2.4. L'operació acordada.
3. Separació i exclusió de socis.

10. MODIFICACIONS ESTRUCTURALS. DISSOLUCIÓ, LIQUIDACIÓ I EXTINCIÓ

1. Modificacions estructurals.
  - 1.1. La transformació de les societats mercantils.
  - 1.2. La fusió de les societats mercantils.
  - 1.3. L'escissió de les societats mercantils.
  - 1.4. La cessió global d'actiu i passiu.
  - 1.5. El trasllat del domicili social.
2. Dissolució, liquidació i extinció de les societats mercantils.

11. SOCIETATS MERCANTILS ESPECIALS I DE BASE MUTUALISTA

1. Societats amb capital públic, anònimes especials i societats de professionals.
2. Agrupacions d'interés econòmic i unions temporals d'empreses.
3. Grups de societats.
4. Societats cooperatives.
5. Societats laborals.
6. Les societats de garantia recíproca.

12. DRET CONCURSAL (I). SECCIONS PRIMERA I SEGONA.

1. Principis i característiques generals del dret concursal.
2. Pressupostos subjectiu i objectiu del concurs.
3. La sol·licitud del concurs. Concurs voluntari i necessari. La declaració del concurs.
4. L'administració del concurs.
5. Efectes de la declaració del concurs.
  - 5.1. Efectes sobre el deutor.
  - 5.2. Efectes sobre els creditors.
  - 5.3. Efectes sobre els contractes.

13. DRET CONCURSAL (II). SECCIONS TERCERA I QUARTA

1. La massa activa.
2. Accions de reintegració.
3. La massa passiva. Crèdits concursals i crèdits contra la massa.
4. Reconeixement i classificació de crèdits concursals.
5. L'informe de l'administració concursal.

14. DRET CONCURSAL (III). SECCIONS CINQUENA I SISENA. DRET PRECONCURSAL. NORMES PROCESSALS.

1. El conveni. Aprovació judicial i eficàcia del conveni.
2. La fase de liquidació. Operacions de liquidació i pagament als creditors.
3. La qualificació del concurs.
4. El dret preconcursal .
5. Normes processals. L'incident concursal i el règim de recursos.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	75,00
Total hores	75,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	7,50
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	75,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	30,00
Total hores	112,50

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia docent s'adaptarà lògicament al sistema d'avaluació que figure en l'annex de la guia docent, tenint en compte les opcions que permet el sistema general descrit en l'epígraf 9 (per exemple, programant unes o altres activitats complementàries, o avaluant o no determinades activitats aplicades o dirigides, etc.). No obstant açò, amb caràcter general hauran de tenir-se en compte les següents pautes:

1. Exposició de continguts. En les classes s'utilitzarà un mètode docent de participació activa per part dels estudiants en l'ensenyament. Les sessions se sustentaran en la discussió de supòsits, problemes o casos, o l'exègesi de preceptes positius, utilitzant els coneixements i les idees expressades en els Manuals de l'assignatura, prèviament treballats pels estudiants. En definitiva, un sistema de classes dialogades. Açò sense perjudici que el professor realitze exposicions magistrals para determinades qüestions o problemes d'especial dificultat i/o complexitat.

2. Activitats aplicades i/o dirigides. En la dinàmica docent s'introduiran activitats consistents en resolució de casos pràctics o problemes, comentari de sentències, etc. que mantindran una forta imbricació amb els coneixements adquirits pels estudiants. Aquestes activitats es realitzaran com a complement a l'exposició dels coneixements teòrics realitzada pel professor, sense perjudici que puga ordenar-se la seua realització fora del temps destinat a l'explicació de la matèria. Seran participatives i cada professor assenyalarà, si escau, quins seran objecte d'avaluació. Encara que no siga objecte de treball en l'aula, el professor també podrà programar, dins del volum de treball de l'estudiant, altres activitats que servisquen per a reforçar o repassar els coneixements adquirits per l'estudiant.

3. Activitats complementàries: Dins de l'activitat presencial de l'estudiant s'inclourà almenys una activitat complementària a elecció del professor, o bé a proposta de l'estudiant i prèvia autorització del professor. Aquestes activitats podran consistir en assistència a conferències, seminaris, visites a institucions, etc.

AVALUACIÓ**BIBLIOGRAFIA**

- Referencias Básicas: - Cualquiera de los textos siguientes relacionados por orden alfabético es suficiente para atender al programa. Su consulta, coordinada con los materiales que pueda indicar o suministrar el profesor de cada Grupo, constituyen el conjunto recomendado. La

referencia debe entenderse hecha a las últimas ediciones publicadas de cada una de las obras. BROSETA PONT, M., Manual de Derecho Mercantil (Edición revisada por Fernando Martínez Sanz), Editorial Tecnos, tomos I y II. EMBID IRUJO, J.M., (Dir.), Introducción al Derecho de Sociedades de capital. Editorial Marcial Pons. GALLEGO, E., Derecho Mercantil, Tirant lo Blanch. JIMÉNEZ SÁNCHEZ, G.J. (coord.), Derecho Mercantil. Editorial Marcial Pons, vol. 1, 2, 3 y 10. MENENDEZ, A. y otros: Lecciones de Derecho Mercantil, Editorial Thomson-Civitas, tomos I y II. SÁNCHEZ CALERO, F. y SANCHEZ CALERO GUILARTE, J., Instituciones de Derecho Mercantil. Editorial Thomson-Aranzadi, tomos I y II. VICENT CHULIA, F., Introducción al Derecho Mercantil, Editorial Tirant lo Blanch, tomos I y II. Son imprescindibles los textos legales correspondientes a las materias comprendidas en el programa.